1850. N.° 83.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Donderdag den 11 Julij.

LONDEN den 8 julij (*des avonds*).

De 76jarige Hertog van Cambridge, Oom der Koningin, is heden avond overleden. Dewijl zijn toestand reeds als hopeloos beschouwd werd, was het cercle dat morgen, en het gala-bal dat overmorgen ten Hove gehouden zou worden, reeds vroeger afgezegd.

— Heden wordt de wet op de handelsmarine (N.° 2) in het Lagerhuis behandeld, en bij het sluiten van het berigt duurden de discussien voort over een amendement van den heer *Moffatt*, die het met verwerping gelijkstaand uitstel verlangt.

— Het stoomschip *Canada* heeft Noord-Amerikaansche berigten tot 28 junij herwaarts overgebragt. Uit de Vereenigde Staten zijn zij niet belangrijk. De generaal *Lopez* is te New-York onder borgtogt op vrije voeten gesteld, maar moet in december, wegens zijn aanslag op Cuba, voor het geregtshof te regt staan. Intusschen is men op dat eiland ver van gerust, en verwacht eene nieuwe landing.

Te San Francisco, de hoofdstad van Californië, woedde den 16 mei een verschrikkelijke brand, en vernielde niet minder dan vierhonderd gebouwen en vele koopmanschappen, zoodat de schade op vijf millioen dollars geschat wordt. De algemeene ontsteltenis werkte nadeelig op de bezigheden, ten gevolge waarvan de waarde aan haar New-Orleans verzonden goud betrekkelijk gering is.

PARIJS den 8 julij.

De Wetgevende Vergadering keurde heden, bij den aanvang harer zitting, met groote meerderheid een wetsontwerp goed, strekkende tot opening aan den Minister van Landbouw en Koophandel van een crediet van 50,000 francs voor uitgaven betrekkelijk de tentoonstelling te Londen. — De Minister van Marine diende een ontwerp van wet in, dat ten doel heeft geheel Guadeloupe in staat van beleg te stellen. — Aan de orde van den dag waren de beraadslagingen over het cautionnement der dagbladen en het zegel der periodieke en niet periodieke geschriften. Nadat met 368 tegen 251 stemmen bepaald was, dat dit ontwerp met spoed zou worden behandeld en eenige sprekers het woord hadden gevoerd, verdedigde de heer *Rouher* als minister van justitie het ontwerp, en noemde daarbij de februarij-omwenteling eene *noodlottige gebeurtenis*. Niet zoodra had hij deze woorden geuit, of de leden der linkerzijde gaven op de luidruchtigste wijze hunne afkeuring deswege te kennen en eischten dat de Minister tot de orde zou worden geroepen; de heer *de Girardin* drong daarop inzonderheid aan, ten zij men verlangde dat de linkerzijde niet langer zitting hield. Verscheiden pogingen van den Voorzitter, om weder tot het behandelen van zaken over te gaan, waren vruchteloos, daar de linkerzijde haar onstuimig geschreeuw niet wilde staken. De Voorzitter sloot derhalve de vergadering, welke in groote verwarring en zeer opgewonden stemming uiteen ging.

— Vrijdag middag ll. is in den omtrek van het Elysée een zeventienjarig jongeling, *George Alfred Walker* geheeten, van een verdacht voorkomen, in hechtenis genomen. Bij onderzoek bleek dat hij eene geladen pistool onder zijne kleederen verborgen hield, en later verklaarde hij ronduit, dat hij voornemens was geweest den President der Republiek te dooden, maar reeds geruimen tijd te vergeefs gewacht had tot deze zou uitrijden. Uit nadere onderzoekingen is gebleken, dat *Walker* aan vlagen van krankzinnigheid onderhevig is, ten gevolge zijner ongeregelde levenswijze.

— In weêrwil van het onstuimige weder heeft de heer *le Poitevin* zijn vroeger aangekondigd voornemen, om op een levend paard gezeten eene luchtreis te ondernemen, gisteren volvoerd. Ten zes ure in den namiddag steeg de reusachtige ballon omhoog, ten aanschouwe eener ontelbare menigte. Het paard bleef onbewegelijk, toen het zich eenmaal in de lucht bevond. Tegen zeven ure is de luchtreiziger, nog altijd op zijn paard gezeten, te Grisi, in het departement der Seine-et-Marne, nedergedaald, en keerde heden in deze hoofdstad terug. De heer *le Poitevin* en zijn paard hebben geene nadeelige gevolgen van dezen zonderlingen togt ondervonden.

's GRAVENHAGE den 9 julij.

Aan den heer *P. Konings* Pz. is concessie verleend tot het aanleggen eener stoombootdienst tusschen de steden Tiel en Rotterdam.

— De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* wil weten dat de Regering besloten zou hebben om tot verbetering van het Muntwezen in Nederlandsch Indië een krachtdadigen maatregel voor te stellen. Men spreekt van eene belangrijke geldleening tot dat einde.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal donderdag den 11 dezer bestaan uit *la Part du Diable* en *Il faut qu' une porte soit ouverte ou fermée*.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van dingsdag 9 julij.*

In deze zitting is kennis gegeven, dat tot rapporteurs over het wetsontwerp tot heffing van provinciale belastingen in Groningen zijn benoemd de heeren *van Eck*, *van Heiden Reinestein*, *Westerhoff*, *Reinders* en *Winterberg*.

De Commissie voor de petitien heeft verslag uitgebragt op verschillende in hare handen gestelde adressen, van welke een tot langdurige discussien heeft aanleiding gegeven. Het is van *J. Schuitema* c. s., afgescheidenen te Delfzijl en Farmsum, daarbij uiteenzettende klagten over weigering om hen te erkennen als Christelijke afgescheiden gemeente. De conclusie der Commissie strekt 1°, tot nederlegging ter griffie, en 2°, tot verzending bij afschrift aan den Minister voor de zaken der Herv. Eeredienst enz., met uitdrukking van den wensch der Kamer, dat aan het verzoek der requestranten mogt worden voldaan en zij ontheven worden van de voorwaarden, bij litt. *c* en *d* van het besluit van 9 januarij 1841 gesteld, ten aanzien der vestiging van eene Christelijke afgescheidene gemeente.

De heer *Engelen* wenscht deze gelegenheid te baat te nemen, om onbewimpeld zijn gevoelen en lang gevestigde overtuiging omtrent de zaak der Afgescheidenen te doen kennen. Hij voert daartoe onderanderen aan, dat jaren lang te hunnen aanzien schreeuwend onregt is gepleegd; dat zij jaren lang zijn blootgesteld geweest aan smaad en beleediging en menigmalen selfs aan verkeerde bejegeningen van ruwe en baldadige krijgslieden. Hij herinnert meer in de bijzonderheden aan de maatregelen, vroeger tegen de Afgescheidenen genomen, en wijst daarbij ook als van zelve op de toepassing van art. 291, C. P., de meest despotische bepaling van het meest despotiek gezag. Hij meent, dat zoo iets in de 19de eeuw ongelooflijk zou toeschijnen onder eene Grondwet, die vrijheid van godsdienst als beginsel had gesteld. Na nog over het gebeurde van vroeger te hebben uitgeweid, komt hij tot het besluit van 1841, dat eenen meer milden zin ademde; maar hij vraagt toch, hoe onder het bestaan van de toen vigerende Grondwet bij dat besluit kon bepaald worden hetgene in litt. *c* en *d* van hetzelve is opgenomen, bestaande daarin, dat de Afgescheidenen, die zich als eene Christelijke afgescheidene gemeente zouden verlangen te vestigen, noodig hebben te verklaren: 1°, dat zij in de kosten van hunne eeredienst, mitsgaders *in de verzorging van hunne behoeftigen* buiten het bezwaar van het Rijk zullen voorzien, en 2°, dat zij nimmer eenige aanspraak zullen maken op de besittingen enz. van het Hervormd Kerkgenootschap. Zulk eene vordering, vooral de eerste, acht hij ongrondwettig, en het onderwerpen daaraan mag als eene laakbare zwakheid worden beschouwd. Hij vertrouwt, dat de vrijzinnige rigting van den tegenwoordigen tijd den bestaanden toestand zal doen ophouden, en dat weldra het oogenblik daar zal zijn, dat er een einde worde gemaakt aan het onregt, jegens de Afgescheidenen gepleegd, en dat dit geleden onregt zoo veel mogelijk hersteld worde. Over de wijze waarop zal de spreker niet beslissen; maar hij vertrouwt, dat de Kamer zich zal vereenigen met de conclusie van het rapport en dat de Regering daardoor een prikkel te meer zal zien om de regtmatige klagten der Afgescheidenen in ernstige overweging te nemen, en zich zoo doende ook in dit opzigt waarlijk vrijzinnig en regtvaardig te toonen.

De Voorzitter maakt aanmerking, dat de spreker in zijne rede gesproken heeft van de handelwijze van ruwe en baldadige krijgslieden, en acht zich verpligt hem te dien aanzien tot de orde terug te roepen.

De heer *Engelen* zegt geene bedoeling hoegenaamd te hebben gehad in eenig opzigt de militaire magt iets onaangenaams toe te voegen, maar heeft het alleen aangevoerd als een gevolg van de verordende maatregelen, bij welker uitvoering wel eens met ruwheid is te werk gegaan.

De Voorzitter herhaalt, dat de algemeenheid der gebezigde uitdrukking het hem ten pligt maakte den spreker tot de orde terug te roepen.

De Minister van Justitie, voorloopig belast met de waarneming van het Departement van Hervormde Eeredienst enz., ter Vergadering tegenwoordig zijnde, meent, ofschoon geheel onvoorbereid, eenige enkele opmerkingen ten aanzien van het behandelde punt te moeten in het midden brengen. Zijns inziens is het Koninklijk besluit van 9 januarij 1841 (*Staatsblad* n.° 2), zoo als het daar ligt, gehandhaafd en van kracht door het 3de add. art. der Grondwet. De Regering heeft echter het stellige voornemen, dat besluit af te schaffen bij de aanbieding der wet op het regt van vereeniging, waarbij tevens zal worden opgeheven art. 291 C. P. Die wet zal eerstdaags aan den Raad van State kunnen worden aangeboden; doch men zal begrijpen, dat het noodzakelijk is, niets los te maken, vóór dat op eene andere wijze daarin zal zijn voorzien. En wat nu het request in questie betreft, de Regering is van meening, de meest vrijzinnige toepassing aan het besluit te geven, zoo lang het bestaat.

De heer *van Heemstra* is mede van meening, dat het besluit van 1841 alsnog van kracht is. — De heer *van Voorst* kan zich niet vereenigen met de conclusie van het rapport. — De heeren *van Eck* en *de Fremery*, leden der commissie, voeren vervolgens het woord; de eerste als tot de meerderheid, de tweede als tot de minderheid der commissie behoorende.

De Minister van Binnenlandsche Zaken houdt zich overtuigd, dat niemand van hem zal verwachten eene verdediging van bepalingen als die van litt. *c* en *d* van het besluit van 9 januarij 1841. Wanneer hij met de uitvoering van dat besluit belast was, hij zou, alvorens eene beschikking op grond daarvan te nemen, aan den Koning de intrekking van die twee laatste zinsneden verzoeken. De Minister van Herv. Eeredienst heeft dan ook niets gezegd dat met deze meening in strijd is; hij heeft gezegd, dat de wet op de vereeniging andere bepalingen zal inhouden en dat daarbij tevens het besluit van 1841 zou worden ingetrokken. De Minister voegt er nog bij, dat hij niet gelooft dat dit Gouvernement de twee laatste alinea's van dat besluit ooit zou toepassen.

De heer *Groen van Prinsterer* heeft alsnu het woord. Hij zal zich bepalen tot eene korte uiteenzetting zijner meening. Vooraf zegt hij dank aan de Commissie voor de petitien, voor de door haar uitgebragte conclusie, waardoor de gelegenheid tot deze discussie is gegeven. Hij zegt ook dank aan den heer *Engelen*, die met zoo veel kracht en edele verontwaardiging de vroegere handelingen tegen de Afgescheidenen en het onregt, hun aangedaan, heeft doen uitkomen. Hij zegt vervolgens dank aan den Minister van Justitie, die gezegd had, dat hij het besluit van 1841 zou intrekken bij de wet op het regt van vereeniging en er bijgevoegd heeft, dat dat besluit alléén moest gehandhaafd worden, omdat het gedekt was door het 3de add. art. der Grondwet. Ook aan den heer *van Heemstra* zegt hij dank, die gezegd had, dat het vorig Ministerie eene resolutie heeft moeten nemen ten nadeele van de adressanten, ook alleen op grond van het 3de add. art. Hij moet evenwel opmerken, dat men dat argument, aan evengenoemd artikel ontleend, nooit ter kennis van de adressanten heeft gebragt. Ware dit het geval geweest, welligt had de zaak eenen anderen loop genomen. De heer *van Voorst* is te dezen opzigte in zeer vele bijzonderheden en ook in algemeenheden getreden; de spreker zal hem op dat terrein niet volgen. De heer *van Voorst* nu heeft in zekere geestvervoering gezegd, dat bij het besluit kon verdedigen, omdat het een maatregel van preventiven aard zou zijn. De spreker antwoordt daarop, dat men zoo groot voorstander kan zijn als men wil van preventive maatregelen; maar zoo veel is zeker, dat zij nooit verdedigbaar zijn, als ze strijden met de Grondwet.

De spreker moet nu een enkel woord over het besluit zelf in het midden brengen. Men heeft het afgekeurd en de heer *Engelen* had het genoemd eene *laakbare* zwakheid, dat men zich aan hetzelve onderworpen heeft. De spreker beaamt die uitdrukking ten volle, en dat is altijd zijne meening geweest. Hij heeft het altijd ten sterkste ontraden er zich aan te onderwerpen, omdat 1°, de Afgescheidenen bij onderwerping hun standpunt verloren, en 2°, omdat geen Nederlander zich aan dergelijke bepalingen, die in strijd zijn met de Grondwet, behoeft te onderwerpen. — Wat nu de latere besluiten op dit onderwerp betreft, zoo kent de spreker alle achting toe aan de personen die ze gecontrasigneerd hebben; hij heeft geene zucht om hen van overtreding der Grondwet te beschuldigen, maar hij wijst er op als een bewijs, hoe men soms, zonder het te willen of te weten, kan komen tot overtreding der Grondwet.

De spreker komt alsnu tot het betoog der ongrondwettigheid van het besluit van 1841. Litt. *d* levert daarvan een voldingend bewijs op, dat men hier sedert 1816, in plaats van te handhaven de vrijheid van godsdienst, de Grondwet achtte geschreven te zijn ten beboeve van eene partij. Het sterkste voorbeeld daarvan is in *dit* besluit reeds zelf gelegen. Hij wil eens aannemen, dat de Afgescheidenen zijn een *deel* der Herv. Kerk; dat zij zijn medeëigenaren van het collectief huis, — wat doet dan de Regering aan hen, die verzoeken eene andere woning te betrekken? Zij verpligt hen om nooit meer in de gemeenschappelijke woning te mogen terugkeeren, nooit meer daarop eenige aanspraak te doen gelden. De Afgescheidenen zijn dus in eene exceptionele positie, die in strijd is met den geest onzer instellingen. — De heer *van Heemstra* had gevraagd *wat* er sedert tien jaren gebeurd is? en daarbij gevoegd, dat er geen questie meer was van vervolging. De spreker merkt op dat dit laatste, vergelijkenderwijze, juist is; de Afgescheidenen worden inderdaad thans niet meer door de krijgsmagt uiteengejaagd, noch in den kerker geworpen; en ja, in dat opzigt is het besluit van 1841, hoe verkeerd ook, uitnemend goedaardig. Maar als men vraagt, wat er te dezer zake sedert tien jaren is gebeurd, dan kan de spreker twee voorbeelden onder meerdere bijbrengen.

Eerste voorbeeld. In 1846 werd eene weduwe van 60 jaren, die godsdienstoefeningen in haar huis hield, voor de regtbank gedagvaard en nog al met zekere animositeit. Hangende het geding vroeg zij aan het Gouvernement tegemoetkoming in hare bezwaren, en wat was nu het antwoord van twee Ministers, voor wie de spreker ook achting koestert? Dat antwoord was: de overweging, dat de begeerte der adressante, voor hare subjective behoefte berekend, kan geacht worden bevredigd te zijn, vermits niets haar belet om binnen hare besloten woning oefeningen te houden. — Dus, zij kreeg verlof om binnen hare woning God op hare wijze te mogen dienen; *dat* was dan de verdraagzaamheid van 1846.

Tweede voorbeeld. Wat is de positie der adressanten? Zij moeten volgens het besluit voorzien in de verzorging hunner behoeftigen; zij erlangen daartoe van Staatswege geen penning; andere gemeenten mogen collecten doen bij de ingezetenen, zij niet. Maar er is nog meer: Die menschen hebben de gewoonte, bij het begraven hunner dooden eene bus te plaatsen ter inzameling van liefdegiften, en wat gebeurt nu? De verdraagzaamheid gaat zoo ver, dat zij dat geld moeten storten in de beurs hunner tegenpartij: in handen van de Hervormde Kerk.

Dat zijn nu toch zaken, die niet zoo bijzonder van verdraagzaamheid getuigen, en dat 3de add. art., waarop men zich nu beroept, heeft toch ook niet altijd bestaan. Door zich aan de Kamer te wenden, werpen de adressanten ook geen twistappel op; alle hunne antecedenten zijn gunstig, en spreker geeft in overweging, of het niet raadzaam is, in aanmerking nemende de omstandigheden, waarin zij verkeeren, vreedzame lieden in het Vaderland te behouden en hen niet te noodzaken den Oceaan over te steken; menschen, aan wie men toch niets anders ten laste kan leggen, dan dat zij God op hunne wijze dienen.

Nadat de heeren *van Dam van Isselt* en *van Hoëvell* nog het woord hadden gevoerd, worden de beraadslagingen gesloten. Het eerst wordt gestemd over het nederleggen van het adres ter griffie, en daartoe met 51 tegen 5 stemmen besloten. Ten tweede is gestemd over het laatste gedeelte van het rapport der Commissie, strekkende tot het zenden van een afschrift van het adres aan den Minister van de Hervormde Eeredienst, met verzoek dat alsnog zal worden voldaan aan het verlangen der adressanten tot opheffing der verpligtingen, bij litt. *c* en *d* van het Koninklijk besluit van 9 januarij 1841 opgelegd; dat voorstel wordt verworpen met 44 tegen 12 stemmen. Ten derde wordt in omvraag gebragt het voorstel van den heer *van Hoëvell* tot eenvoudige verzending van een afschrift van het adres aan den waarnemenden Minister voor de Hervormde Eeredienst; dat voorstel wordt aangenomen met 30 tegen 26 stemmen.

Daarna zijn de beraadslagingen aangevangen over het geheel van het wetsontwerp, strekkende ter uitvoering van art. 7 der Grondwet. De heeren *Wintgens*, *Wijnaendts*, *Schoeneveld* en *Dullert* voeren daarover het woord. Morgen ochtend ten elf ure zullen de beraadslaadslagingen worden voortgezet.

's GRAVENHAGE den 10 julij.

Het *Staatsblad* n.° 34 behelst een besluit des Konings van 28 junij 1850, houdende bepalingen omtrent de wijze van verzending voor aangeteekende brieven met den post, mitsgaders verdere voorschriften ter uitvoering van art. 16 en 24 der wet van 12 april 1850 (*Staatsblad* n.° 15), op de brievenposterij.

— Volgens bij het Departement van Marine ingekomen berigt van den kommandant van Zr. Ms. fregat PRINS VAN ORANJE, is die bodem, na St. Cruz (Teneriffe), St. George d'Elmina en Fernando Po, in de maanden maart en april jongstleden te hebben aangedaan, op den 22 mei daaraan volgende in eenen zeer goeden staat te Ascension aangekomen met het voornemen om weder dadelijk zee te kiezen. Alles was wel aan boord.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van woensdag 10 julij.*

In deze zitting heeft de heer *van Voorst*, na de voorlezing der notulen, zich beklaagd over de wijze waarop heden in de officiële *Staats-Courant* verslag is gegeven van de verklaringen, gisteren door de Ministers afgelegd, als zoude volgens dat verslag de Regering in de zitting van gisteren hebben verklaard, dat de letters *c* en *d* van het bekende besluit van 1841, betrekkelijk de Afgescheidenen, door haar *niet* meer zouden worden toegepast. Hij vreesde, dat daaruit groote ongelegenheden zouden kunnen ontstaan. Hij herinnerde hetgene er was gezegd, en drong er op aan, dat de *Staats-Courant* de dwaling zou herstellen.

De Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Justitie hebben toen herinnerd aan hetgene er gisteren is gebeurd en te kennen gegeven, dat hunne verklaringen onderling niet waren in strijd. Het Kon. besluit van 1841 zal, bij de vaststelling van de wet nopens het regt van vereeniging en vergadering, komen te vervallen. De Minister van Justitie heeft er echter thans bijgevoegd, dat er tusschen den Raad van State en zijn Ministerie overwegingen aanhangig zijn over de vraag of het genoemde besluit, in afwachting van die wet, kan worden gewijzigd of ingetrokken.

Deze woordenwisseling liep daarmede ten einde.

Ingevolge de deswege vastgestelde bepalingen bij de kieswet, is besloten aanstaanden vrijdag over te gaan tot de loting van aftreding voor de leden der Tweede Kamer.

Daarna zijn de algemeene beraadslagingen voortgezet over het ontwerp tot uitvoering van art. 7 der Grondwet.

Een aantal sprekers heeft aan deze algemeene beraadslagingen deel genomen. De Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Justitie hebben de algemeene strekking van het ontwerp breedvoerig verdedigd.

Na sluiting der algemeene beraadslagingen, zijn die over art. 1 gehouden. Ook dat art. heeft tot vele discussien aanleiding gegeven. De heer *van Eck* heeft voorgesteld, in den aanhef van dat art. te doen wegvallen de woorden: *ten aanzien van het genot van burgerschapsregten*. Dat amendement wordt echter niet genoegzaam ondersteund.

Bij stemming is het eerste artikel *aangenomen* met 35 tegen 15 stemmen. Tegen de heeren *Wintgens*, *Dullert*, *van Voorst*, *van Hoëvell*, *Donker Curtius*, *van Eck*, *Groen van Prinsterer*, *Boreel*, *van Randwijck*, *van Dam van Isselt*, *Duymaer van Twist*, *van Rijckevorsel*, *Sloet tot Oldhuis*, *Winterberg* en *van Goltstein*.

Het aangenomen artikel luidt als volgt: „Nederlanders, ten aanzien van het genot van burgerschapsregten, zijn: 1°, die geboren zijn uit ouders, binnen het Rijk in Europa gevestigd; 2°, die binnen het Rijk in Europa uit aldaar niet gevestigde ouders geboren, binnen het jaar, nadat zij den vollen ouderdom van 23 jaren hebben bereikt, hun voornemen om daar te blijven wonen aan het bestuur hunner woonplaats hebben verklaard. Zij echter, welke den ouderdom bij de afkondiging dezer wet reeds hebben bereikt, kunnen die verklaring nog gedurende het jaar na die afkondiging doen; 3°, die genaturaliseerd zijn; 4°, die van de in de voorgaande nummers genoemden afstammen, ten ware de geboorte op een tijdstip mogt hebben plaats gehad, waarop de ouders in een der termen van art. 9 waren vervallen."

Het vervolg der beraadslagingen is bepaald op morgen ochtend ten 11 ure.

ROTTERDAM, den 10 julij.

Heden werd alhier eene algemeene vergadering gehouden van leden der Koninklijke Nederlandsche Yachtclub, welke, bij afwezigheid van Z. K. H. *Hendrik*, prins der Nederlanden, door den Vice-President werd voorgezeten.

Nadat de Vice-President in korte woorden herinnerd had aan het droevig verlies van Z. K. H. prins *Maurits* der Nederlanden, eerelid der Kon. Ned. Yachtclub, een verlies, zoo diep door die Vereeniging betreurd, en door welk sterfgeval dan ook het uitstellen van den op 8 junij bepaalden wedstrijd was veroorzaakt, berigtte de Vice-President dat sedert de laatste mededeeling 17 leerlingen van het roeicorps der Koninkl. Ned. Yachtclub op Nederlandsche koopvaardijschepen waren geplaatst, te weten:

Een bij de heeren *Ooms en Co.*
Een „ den heer *H. van Rijckevorsel.*
Drie „ de heeren *A. van Hoboken en Zonen.*
Een „ „ „ *Hudig en Blokhuyzen.*
Een „ „ „ *C. W. van Dam en Co.*
Vier „ den heer *L. F. de Bruyn.*
Een „ de heeren *J. Roelants en Co.*
Een „ den heer *F. H. van Lindern*, te Alblasserdam.
Twee „ de heeren *J. Serruys en Co.*
Een „ „ „ *van Overzee en Co.*
Een voor Groningsche reederij.

Zoodat het getal der plaatsingen thans tot 106 was gestegen.

Verder berigtte de Vice-President, dat de wedstrijd der Nederl. Zeil- en Roeivereeniging, te Amsterdam gehouden op saturdag den 1 junij, door eenige leden van den Raad der Kon. Ned. Yachtclub was bijgewoond, zoo mede een huishoudelijk feest door de Roeiclub *de Hoop*, in den avond van 3 julij op den Amstel gegeven.

Het voorstel in behandeling gebragt zijnde tot het bepalen van den wedstrijd alhier op 24 julij, werd deze datum door de leden bij meerderheid van stemmen aangenomen.

Dienvolgens zal de wedstrijd der Koninklijke Nederlandsche Yachtclub volgens het bestaande programma plaats hebben op woensdag 24 julij 1850. (*Zie Advertentie.*)

— Gisteren morgen is de 5de haringjager te Hellevoetsluis binnengekomen, medebrengende de aanzienlijke lading van 301 ton.

— Den 8 dezer is van de werf van den scheepsbouwmeester *C. Hoogendijk W. Zn.*, te Cappelle aan d'IJssel, met goed gevolg te water gelaten het barkschip *Generaal Michiels*, groot 210 lasten, voor rekening eener reederij, onder directie van den heer *W. C. Versluys*, te Rotterdam, en hetwelk gevoerd zal worden door kapitein *F. van Straeten.*

Gisteren namiddag is van de werf *de Witte Olyphant*, van de scheepsbouwmeesters *Jer. Meijer & Zoonen*, in de Kleine Kattenburgerstraat te Amsterdam, met goed gevolg te water gelaten het barkschip *Herman de Ruiter*, groot circa 330 lasten.

— Gisteren morgen ten tien ure is de bliksem in den toren te Haastrecht geslagen en verwekte daar dadelijk brand. Bij het tijdige uur was echter spoedig de menigte ter blussching toegesneld en gelukte het den brand in de eerste beginselen te stuiten.

De *Leydsche Courant* meldt, onder dagteekening van den 9 dezer: Heden morgen omstreeks 8 ure viel hier en in den omtrek eene zware onweêrsbui, die onder Hazerswoude op twee plaatsen is ingeslagen. Aan den Rijndijk sloeg de bliksem in de R. K. kerk en rigtte daar eenige verwoesting aan, waarbij ook brand ontstond, dien men gelukkig spoedig meester werd. Te gelijk was de bliksem in den grooten Benthuizer boven-watermolen geslagen, mede onder Hazerswoude gelegen, welke molen terstond in den brand vloog en in weinig tijds geheel is afgebrand.

In den namiddag van gisteren, omstreeks een ure, is ook boven Gorinchem een hevig onweder los gebarsten, gedurende hetwelk, volgens de Courant dier stad, de bliksem in den Broekschen voormolen, onder Heukelum, geslagen is, welke molen geheel is afgebrand. Ook een der watermolens tusschen Gorinchem en Schelluinen werd door het onweder getroffen, en een daar werkend metselaar ligt aan den arm geraakt. De in dien molen ontstane brand werd spoedig gebluscht. Eene der roeden van den pelmolen te Gorinchem is zwaar beschadigd.

— Het landgoed Rijsselt, onder Gorssel (Gelderland), groot ruim 30 bunders, is aangekocht om er eene inrigting te vestigen tot zedelijke opleiding van verwaarloosde knapen, in navolging van hetgeen te Mettray en elders, in Frankrijk, zoo goede uitkomsten oplevert. De aankoop is geschied uit gelden, door menschenvrienden in Nederland, op aanzoek van den heer *W. H. Suringar*, bijeengebragt.

— Men meldt ons uit Tilburg, dat gisteren in den vroegen morgen op het R. K. kerkhof te Waspik opgegraven en naar Besoijen, bij Waalwijk, vervoerd is, om aldaar op de Israëlitische begraafplaats ter aarde besteld te worden, het lijk van *Isaak de Jong*. Meer dan twintig Israëliten uit den omtrek waren daarbij tegenwoordig. Het is bekend, en in der tijd ook in deze Courant vermeld, dat genoemde *de Jong* eene zieke koe had geslagt en onmiddellijk na het slagten daarvan is overleden. De gemeente te Waspik had den vervoer niet willen toestaan en den gestorvene daar doen begraven. Vele Israëliten hebben zich moeite gegeven om de opgraving en den vervoer van het lijk te verwerven, waaronder loffelijke vermelding verdienen de opperrabbijn van het ressort Nijmegen, *H. Hakker*, te Cappel, en *E. Kalker*, te Geertruidenberg, tot dat de zaak voor Z. M. den Koning kwam, die aan alle gezindheden regt laat wedervaren, en zijne hooge toestemming tot het opgraven en vervoer van het lijk gaf.

— De Duitsche dagbladen behelzen weinig nieuws. Als gerucht vermeldt een hunner dat te Frankfort afgevaardigden uit Sleeswijk en Holstein zijn aangekomen, om bij het competent Duitsche Bondsgezag protest tegen den tusschen Pruissen en Denemarken gesloten vrede in te dienen, en een ander blad zegt dat het Beijersch Kabinet zich onbewimpeld voor de onafhankelijkheid dier Hertogdommen zal verklaren. — De Prins van Pruissen is maandag avond, op zijne terugreis uit Londen, over België te Dusseldorp gearriveerd.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Graaf van Hogendorp*, Fr. van Hees, naar Valparaiso; *Cyane*, J. Loveland, naar Boston (A.); *Vredebest*, G. van Os, naar Rouaan; *Gesina Johanna*, H. W. Lukens, naar Liverpool; *Trader*, T. Buck, naar Londen; *James*, J. Rouse, naar Boston (E.); *Amici*, T. Chapel, n. Goole; *Laura*, G. Jackson, naar Hull; *One*, W. Orwin, naar Sunderland; *Tay*, D. Brown, naar Dundee; *Vriendschap*, A. H. Karsijns, n. Dantzig; *Jonge Eelke Dirk*, J. E. Woudstra, en *Petrus en Jacobus*, T. P. de Jonge, naar .....

Volgens ontvangen berigt, is den 6 dezer van Liverpool vertrokken het barkschip *Ceres*, kapitein L. W. van Rijn van Alkemade, en den 8sten aldaar in lading gelegd het fregat *de IJssel*, kapitein P. G. Visser, beiden naar Batavia.

HELLEVOETSLUIS den 9 dezer. Gisteren na posttijd arriveerden *Zodiac*, C. D. Popken, van Nickerie; *Heilina*, H. H. Panjer, van Rochester; *Clara*, T. Dawson, v. Hull; *Gloucester*, R. Connon, v. Newcastle; *Iris*, P. H. Zeplien, *Dina Immechina*, J. J. de Jongh, en *Anna Luitzia*, P. E. Vos, alle drie v. Riga; — heden morgen *Tweelingen*, W. Schep, v. Villanova; *Bethesda*, R. Watson, v. Stockton; *Border Queen* (st.), G. Thomson, v. Leith, en *Sophie Elise*, P. Janke, v. Riga; de w. W.

HELLEVOETSLUIS den 10 dezer. Gisteren na posttijd zijn binnengekomen *Friends*, J. Buck, en *Endeavour*, W. Branch, v. Newcastle, en *Concordia*, K. J. Zeven, van Riga. Het barkschip *Eugenie*, kapitein E. J. Bargman, v. Batavia n. Rotterdam, is door de stoomboot *Kinderdijk* binnen door van Brouwershaven in het Kanaal gesleept. En stoomde in zee *Batavier*, W. Smith, naar Londen; de wind omloopend en stil. — heden morgen *Earl of Auckland*, W. Wintle, n. Londen; *Norfolk*, J. Leetham, naar Goole; *Sea Gull*, G. Nichol, en *Camerton*, W. Holdsworth, naar Hull. En arriveerden *Giraffe* (st.), Th. Goodburn, van Londen; *Betsey*, D. Benzie, en *Polka*, C. Ward, v. Newcastle; *Catharina Isabella*, R. G. Waker, van St. Petersburg, en *Tschto Ljubim*, J. J. Bunning, van Libau; de wind W. N. W.

Gepraaid den 8 dezer, op de hoogte van Folkestone, door den zeeloods C. H. Hooms van den Berg, het Nederlandsch barkschip *Nieuw-Lekkerland*, kapitein M. B. Hoffman, van Rotterdam naar Batavia.

BRIELLE den 9 dezer. Heden voor posttijd zijn binnengekomen *Enterprise* (st.), G. Oliver, van Ipswich, en *Goede Verwachting*, F. F. Lieffijn, van Bergen. De stoomboot *Batavier*, kapitein W. Smith, is naar Londen vertrokken, doch door hooge zee teruggekomen en binnen door naar Hellevoetsluis gestoomd; de wind W.

BRIELLE den 10 dezer. Gisteren na posttijd arriveerde *Anna Martha*, H. B. Korfker, van Stettin; — heden voor posttijd niets gepasseerd; de wind N. W.

MAASSLUIS den 10 dezer. Gisteren na posttijd arriveerde *Three Brothers*, W. Hopkins, van Maidstone; de wind N. W.

BROUWERSHAVEN den 8 dezer. Binnengekomen *Wologda*, H. Rieke, van Windau; de wind N. W.

TEXEL den 8 dezer. De wind N. W. Binnengekomen *Amicitia*, B. J. Wijgers, van Suriname; W. de Jong en *Magnet* (st.) van Londen; J. Frost, J. Mann, P. Scott en J. Carruthers, alle vier van Sunderland; H. R. Giezen van Dundee, J. L. C. Kolle van Riga, O. Holst van Nerva, O. H. Klock en H. L. Backer van Drammen, E. Johnsen van Fredrikstad, C. Thiis van Osterrisoer en L. B. Holst van Holmstrand; gisteren nog D. Franken van Fredrikstad. Vertrokken niets.

TEXEL den 9 dezer. De wind W. N. W. Binnengekomen *de Goede Verwachting*, B. J. Scherpbier, van St. Thomas en Arecibo; *Lord John Russell* (st.) van Londen, F. Fairley van Sunderland, P. S. Gruppelaar en J. J. Meijer v. Newcastle, en A. Mazzella v. Dordrecht; — gisteren nog *Indus*, W. Cox, v. Bahia, laatst v. Cowes; *Harmanna*, H. G. Eefting, van Lissabon, en *Queen* (st.) van Londen. Uitgezeild W. Cummings naar Londen.

VLIE den 7 dezer. De wind Oostelijk. Binnengekomen A. A. Kruisinga van Nerva. Vertrokken *Dolphijn*, J. N. Besier, naar Newcastle; J. Jacobs naar Ipswich, M. Thompson naar Sunderland, J. Thomassen naar Nerva, B. H. Kjoloe naar Tonsberg, D. J. Duif naar Christiansand; *Burgemeester Huidekoper* (st.), T. G. Swart, (v. Hjerting) n. Londen, als bijlegger, en K. E. Boswijk op avontuur.

VLIE den 8 dezer. De wind N. Binnengekomen J. Zwaal v. Laurvig. Uitgezeild niets; gisteren nog J. Jenkins naar Ipswich, E. Hutchinson n. Sunderland, H. H. Smit n. Newcastle, B. P. Baarsen n. Drammen, J. P. Johnsen naar Osterrisoer en J. O. Stuit op avontuur.

VERE den 7 dezer. Heden is naar zee gezeild de Engelsche brik *Amelia*, kapit. F. Lawson, met graan (van Middelburg) naar Hull.

VLISSINGEN den 9 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Macassar*, W. de Ruyter, van Akyab; *Najaden*, Bakker, en *Dona Carolina*, Kell, van Buenos-Ayres; *National*, Voets, van Rio-Janeiro; *Nathalie*, Burgstaller, en *Crusoe*, Bisbee, van Havanna; *Idas*, Rodney, van Charleston; *Peter Hattrick*, C. Rockwell, van New-York; Denijs van Alexandrië in Egypte, Megow van Odessa, Lavezzari van Livorno en Jeppesen van Marseille. Uitgezeild *Commerce*, Deswelgh, en heden van ANTWERPEN vertrokken *Amphitrite*, J. de Graeve, beiden naar Havanna.

AANGEKOMEN: Te RIO-JANEIRO 4 mei J. E. Beeckman, B. C. Ketelsen en A. Vent van Antwerpen. Te BREMERHAVEN 5 dezer P. W. de Vries van Amsterdam. Te SWINEMUNDE 4 *Weldaad*, Folders, en te DANTZIG 1 J. J. Wever, beiden van Hamburg. Te MEMEL 30 junij G. E. Schuur van Pekel-A, A. J. Onnes van Grouw en J. J. Doekes van Veendam. Te LIBAU 26 H. E. de Groot en W. F. Schenk van Schiedam; 30 E. H. Bekkering van Zaandam en C. J. Boon van Rotterdam.

UITGEKLAARD: Van HAVANNA 8 junij *Klasina Maria*, H. J. Douwes, met 873 kisten suiker n. Amsterdam; 18 dito *Celebes*, J. R. N. J. Bijl, met 1580 kisten n. Cowes om order, en *Neptunus*, S. W. de Boer, met 594 kisten naar Amsterdam. Van BALTIMORE 22 dito *Charles Tottie*, Lundberg, n. Amsterdam, en van BOSTON 20 dito *Factorij*, P. Janzen jr., naar Batavia.

VERTROKKEN: Van BORDEAUX 4 dezer *Gesina*, A. H. Bekkering, naar St. Petersburg. Van SWINEMUNDE dien dag *Weldaad*, G. T. de Jonge, n. Amsterdam. Van DANTZIG 2 S. G. Oostra naar Bremen en 4 G. den Breems n. Rotterdam. Van MEMEL 30 junij S. J. Dekker naar Harlingen, Niejahr n. Amsterdam en Hoff naar Rotterdam. Van LIBAU 19 dito J. J. Bunning, 22 P. G. Lesstuyver, G. G. Boon, Gunwaldsen en F. M. Broekman, alle vijf n. de Maas; 25 Gillaud n. Holland en Smit naar de Maas; 27 Schoof naar Amsterdam en Olsen, 29 R. R. Huisman en J. R. Veenhuizen, alle drie naar de Maas.

ELSENEUR gepasseerd den 3 dezer *Hoop en Verwachting*, K. K. de Boer, van Stettin, en *Ellen Catharina*, T. H. Grön, van Riga, beiden naar Rotterdam; *Amicitia*, G. J. Bossinga, van Riga naar Harlingen; *Sara Anna Cornelia*, J. H. Rabe, van Stettin naar Groningen; *Twee Gebroeders*, S. G. Hobma, van Antwetpen naar Dantzig; *Jacoba*, P. J. Das, van Schiedam naar Arensburg; *Iduna*, Parman, van Amsterdam naar Christinestad; *Afina*, J. K. Potjewijd, met rogge, en *Grietina Hillechina*, R. J. Sprik, met gerst, beiden van Riga naar Schiedam; *Vriendschap*, Bruns, van Koningsbergen, en *Jonge Hendrik*, G. K. Mulder, v. Dantzig, beiden n. Amsterdam.

Het barkschip *Dankbaarheid aan de Nederlandsche Handel-Maatschappij*, kapit. von Lindern, van Hamburg naar Batavia, is den 6 dezer te Cuxhaven uit zee teruggekomen.

Uittreksel uit de Lloydslijst van den 8 julij:

Te FALMOUTH aangekomen 5 *Geertruida*, E. H. Homveld, van Salonica om order, en bij FALMOUTH *Hercules*, P. G. Idman, van Batavia naar Hamburg. Te LIVERPOOL in lading 8 *William & Ann*, D. Child, en *Sarah*, Fudge, naar Rotterdam; uitgeklaard *Favorite*, H. Harrison, naar Dordrecht; afgezeild *Theodore*, J. Meulenbroek, naar Antwerpen, en *Echo*, J. Darnell, naar Rotterdam.

Het schip *Königin Elisabeth*, kapitein L. Anschlag, v. Amsterdam naar Syra, was den 5 dezer op de hoogte van Wight.

De schepen *Antje*, kapitein H. H. Plukker, van Cette n. Hamburg, en *Louise*, J. E. Kindeblad, van Batavia naar Stockholm, zijn den 7 dezer Deal gepasseerd.

GEPRAAID, den 16 junij, op 37 gr. 30 min. NB. en 37 graden 27 min. WL., *Doggersbank*, P. J. Kerkhoven, v. Java n. Amsterdam; den 28 dito, op 47 gr. NB. en 11 gr. 30 min. WL., *Juno*, W. J. Chevalier, van Dordrecht naar Valparaiso; den 30 dito, op 47 gr. NB. en 9 gr. WL., *Elisabeth*, P. Serlé, van Rotterdam naar Batavia, en den 1 dezer, op 44 gr. 41 min. NB. en 10 gr. 15 min. WL., *Dorothea*, H. Visser, van Amsterdam naar Padang.

CARGA-LIJST.

ZODIAC, C. D. POPKEN, van *Nickerie.*

130 v. Suiker en 25 b. Katoen, *A. Campbell en Co.*

JANE E. WILLIAMS, TH. L. MASSON, van *New-York.*

46 v., 5 oksh. en 10 tiersj. Honig, 124 v. Potasch, 200 z. Cacao, 1 partij Verwhout en 1 partij Duigen, Gebr. *Nottebohm;* 1 half vat Meel, 24 v. Honig, 4 v. Potasch, 500 vaatj. Harst, 1 partij Cederhout, 1 partij Fustic en 1 partij Maplewood, *A. Ellerman;* 23 vaten Honig en 50 z. Koffij, *Eckstein, v. d. Velde en Koch;* 24 v. Parelasch, *C. L. Hollertt en Kolff;* 65 v. dito, *W. A. Fuchs en Co.;* 56 v. Potasch, *P. Ouwerkerk en Co.;* 10 tiersj. Rijst, *F. S. Sparman en Zn.;* 1 k. Tabak, *J. de Kuyper en Zn.;* 5 v. Koopm., *C. Role;* 2 v. Meel, *N. Clason*, en 35 v. Potasch, Order.

SARAMACCA, B. J. JONKER, van *New-York.*

50 t. Verwhout en 52 b. Katoen, *W. Bunge en Co.;* 5 f. Olie, 43 v. Potasch en 20 v. Schors, *Mees en Moens;* 24 v. Paarlasch, *C. L. Ringrose en Co.;* 18 b. Salseparille, *Pluygers en Hauck;* 19 collis Koopm., *J. Ooms Ez. en Co.;* 5000 st. Pijpduigen, *J. J. Melchers, Wz.*, te Schiedam; 100 v. Potasch, *d'Arripe en Co.*, te Amsterdam; 50 v. dito, *de Joncheere den Bandt en Co.*, te Dordr., en 6300 Pijpduigen, Order.

BATAVIER, W. SMITH, van *Londen.*

41 b. Katoen, *Preston en Co.;* 8 k. Lacdye en 20 k. Indigo, *Grohé en Sander;* 50 b. Katoen, *C. G. Schutze van Houten;* 21 v. en 2 b. Koffij, *C. Hemmann en Co.;* 39 ps. Tin, *W. P. Knaepen;* 1306 ps. Koper, 1 v. en 1 b. Cochenille en 20 b. Terra Japonica, *S. A. le Vino en Co.;* 28 b. Koffij, *Smith en Co.;* 24 fust. Olie en 4 cer. Kina, *Pluygers en Hauck;* 10 pakk. Koopmanschap, 60 b. Cachou, 50 pl. Koper en 34 k. Kaneel, Order.

BLARNEY, E. BYRNE, van *Liverpool.*

207 b. Katoen en 80 z. Rijst, *S. A. le Vino en Co.;* 100 z. dito, 25 v. Parelasch en 6 v. Soda-asch, *A. T. Sölling en Co.;* 105 z. Rijst, *Plemp en Co.;* 40 z. dito, *J. Haslinghuis en Zn.;* 20 b. Katoen, *Reinhold Calm en Co.;* 16 v. Palmolie, *F. W. C. Blom;* 17 b. Wol en 6 b. Machinerie, *W. Bunge en Co.;* 10 b. Katoen, *J. B. Crol en Co.;* 14 v. Soda-asch, *Eckstein, v. d. Velde en Koch;* 2 k. Wijn en 4 b. Wol, *C. L. Ringrose en Co.;* 9 vaten Traan en 1 v. Draad, *C. Hemmann en Co.;* 5 v. Soda-asch, *C. G. Schutze van Houten;* 23 st. IJzer, Ned. Stoomboot-Maatschappij; 1 v. Aardewerk en 2 zakken Guano, *P. A. van Es en Co.;* 388 z. Zaad, 25 v., 37 b. en 1 kistje Koopmansch., 17 b. Wol, 3 k. Instrumenten, 7 bl. Mahoniehout en 10 bund. Zakken, Order.

BORDER QUEEN, TH. DUNCANSON, van *Leith.*

50 ton Giet-IJzer, *S. A. le Vino en Co.;* 1 b. Koopm., *P. A. van Es en Co.;* 1 koffer en 1 p. dito, *W. Hoberg;* 13 b. Garen, *C. L. Ringrose en Co.;* 1 b. Linnen, *H. Braakman en Co.;* 1 kistje dito en 2 kistjes Katoenen, *Bahlmann en Co.;* 2 b. Garen, 20 kistjes Zeep en 1 pak Koopm., Order.

ANNA MARTHA, H. B. KORFKER, van *Stettin.*

34 fusten Spiritus, *Coomans, Born en Philippi*, en 181 f. dito, *S. A. le Vino en Co.*

JANTINA, J. SIEVERS, van *Hamburg.*

2799 stuks Huiden, *Coomans, Born en Philippi.*

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het gekoperd snelzeilend Nederl. Campagne-Fregatschip *Prins van Oranje*, kapitein *J. C. van der Zweep*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor; om vermoedelijk in de maand Augustus te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw gebouwd gekoperd Nederlandsch Barkschip *Ridderkerk*, kapit. *H. Noltee*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *W. Ruys J. Dz.*

BATAVIA, het Nederlandsch gekoperd Barkschip *Formosa*, kapitein *J. T. Verschuur*, hebbende goede inrigting voor Passagiers en voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor. Adres ten kantore van *Wambersie en Crooswijck.*

BATAVIA, het snelzeilend Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Gerardus Jacobus*, kapit. *H. B. C. H. Ruysch*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten Kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BERGEN, het Noordsch Schoenerschip *Paquet Fortuna*, kapitein *C. Svane.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

LIVERPOOL, het Nederl. Kofschip *Alida*, kapit. *T. F. Harding.* Adres ten Kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

MACASSAR en BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Koninklijke Nederlandsche Yachtclub*, Kapitein *G. F. Bus*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor, om den 15 Julij te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

NEW-YORK, het Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Osiris*, kapitein *G. J. Stam de Jonge;* ligt gereed. Adres ten kantore van *Kuypers en Smeer*, en voor Passagiers bij *van Walraven en Co.*

ST. PETERSBURG, het Nederlandsch Kofschip *Maria Johanna*, kapitein *G. H. Lodewijks.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het snelzeilend Pruissisch Barkschip *Leopold*, kapitein *J. C. Holtz.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

TRIEST, het Nederl. Kofschip *Emma Obbina*, kapit. *B. A. Potjer.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

VALPARAISO, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Duiveland*, kapitein *J. C. Kreije.* Adres ten kantoren van *Ed. Serruys* en *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Te Schiedam:

REVAL, het Russisch Schoenerschip *Diederich*, kapitein *C. M. Ingemann.* Adres ten kantoren van *A. Prins en Co.*, te Schiedam, en *Kuyper, van Dam en Smeer*, te Rotterdam.

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

***MADRID** den 3 Julij.* Spanje 3 per cents 32⅛ a ¼; dito 4 per cents 12⅝ geld; dito 5 pc. 12 13/16 a ⅞; Coupons 7⅛ geld; Renteloose Schuld 3 13/16 a 15/16.

Den 4den. Spanje 3 per cents 33⅛ a ⅜; dito 5 per cents 12 13/16 a ⅞.

***PARIJS** den 8 Julij.* Frankrijk 3 per cents 57. 50 a contant en 57. 60 tegen ultimo; dito 5 per cents 95. 45 a contant en 95. 80 tegen ultimo; de Actien van de Bank 2265; Spanje 3 per cents Buitenl. 38; dito Binnenl. 33 a contant; Holland 2½ per cents 59⅝. — A contant sloten de Fransche 3 per cents fondsen 25 en de 5 per cents 10 centimes hooger dan saturdag.

Den 9den. Frankrijk 3 per cents 57. 30 a contant en 57. 50 tegen ultimo; dito 5 per cents 95. 30 a contant en 95. 70 tegen ultimo.

***LONDEN** den 8 Julij.* De 3 per cents Geconsolideerden 96¾ a ⅞ voor rekening; de Gereduceerden 97¼; de Actien van de Bank 211; Rusland, 4½ per cents, 96; Spanje, 5 per cents, 17½ a contant en voor rekening; dito, 3 per cents 37½; Mexico, 5 per cents, 30, zonder Coupon; Peru, 4½ per cents, 82½ voor rekening; dito Uitgestelde 36; Grenada, 1½ per cents, 18⅝; Holland, 2½ per cents, 57¼ a contant, zonder Coupon, en dito, 4 per cents, Certific., 88½.

***ANTWERPEN** den 9 Julij.* België 2½ per cents 51 papier. Spanje 5 per cents 12⅜ papier; dito Binnenl. 3 per cents 33 5/16 papier.

***AMSTERDAM** den 10 Julij.* Nederl. Werkelijke Schuld, 2½ pc., 57⅝ a 57¾; idem Certific., 3 pc., 68¼ a 68½, gebl. 68 7/16; idem idem, 4 pc., 87⅞ a 88 1/16, gebl. 87⅞; O. I. Leening, 4 pc., 86⅞ a 86 15/16; Handel-Maatsch., 4½ pc., 170½. België, 2½ pc., 48¼ a 48 5/16; idem bij *Rothschild*, 2½ pc., 48⅜ a 48 7/16, gebl. 48⅜. Frankrijk, Oblig., 3 pc., 54⅛ a 54 5/16, gebl. 54⅛. Spanje, L. bij *Ardoin*, £ 85, 5 pc., 12¼ a 12 13/16; idem bij idem, £ 510, 5 pc., 13 1/16; idem bij idem, Onbep. Stukken, 5 pc., 12 7/16; idem, 3 pc., 39⅜; idem Binnenl. a 6 m., 3 pc., 33⅛ a 33 11/16, gebl. 33⅛; Coupons *Ardoin* 8⅛ a 8½. Portugal, te Londen, 5 pc., 35 11/16 a 35¾; idem, 4 pc., 36 1/16 a 36 3/16, gebl. 36⅛. Rusland, Oblig. *Hope en Co.*, 1798 en 1816, 5 pc., 106 a 106⅛; idem idem, 1828 en 1829, 5 pc., 105 a 105⅛; Certific. bij idem, 1831 en 1833, 5 pc., 95⅜; idem bij *Hope en Co.*, 4 pc., 89⅜ a 89⅞; id. bij *Stieglitz en Co.*, 4 pc., 89 7/16 a 89½, gebl. 89½; id. bij id., 5de Serie, 4 pc., 89; Certific. te Hamburg, 5 pc., 100; Certific. van Insch. in Assign., 6 pc., 67¼ a 67⅜. Polen, Certific., 4 pc., 77⅜; idem Aand. met Loten, *fl.* 500, *f* 144¼. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 77⅞ a 78¼; idem, Nieuwe, 2½ pc., 42⅛ a 42⅜; idem idem, 5 pc., 82¼ a 82⅞, gebl. 82⅝.

stenrijk, Weenerbank bij *Goll en Co.*, 5 pc., 85¼; idem, 4 pc., [illegible]; id, Bank-Actien *f* 1160. Amerik. Bank-Actien 3½. Denem., [illegible], 100½, 101, 100½. Brazilië, 5 pc., 91½, ¾, ½; id. 1843, 5 pc., [illegible]. N. Mexico, 5 pc., 30⁷⁄₁₆, ¼. Peru, 4 pc, 81¼, ½; idem Uitgest. [illegible], 1⅛, ⅛. Grenada, 1½ pc., 19⁵⁄₁₆, ½, ⁵⁄₁₆. Grieken, 5 pc., 6⅛, ⁵⁄₁₆. Handel-Maatsch., contant, 171. N. Russen, 4½ pc., 96¹¹⁄₁₆, ¼. Eng. Russen 100½.

6 ure. Nederl. Werk. Schuld, 2½ pc., 57⅛. Spanje, bij *Ardoin*, [illegible]510, 5 pc., 13 a ⅛; Binnenl., 3 pc., 33⅛ a ⅛. Oostenrijk, Metal., 5 pc., 77⅛; idem, 2½ pc., 42¼.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2 pc.

ROTTERDAM *den 10 Julij.* Nederlanden, Werkelijke Schuld, 2½ pc., 57⅛ l. k., 57¹¹⁄₁₆ h. k.; idem idem, 3 pc., 68¼; idem idem, 4 pc., 88⅛ l. k., 88⅛ h. k. België, bij *Rothschild*, 2½ pc., 48½. Spanje, Binnenl., 3 pc., 33⅛; Buitenl., 3 pc., 39. Portugal, te Londen, 4 pc., 36. Rusland, Certific., Londen £ 100, 4½ pc., 96⅛ l. k., 96¹⁄₁₆ h. k.. Grenada, 1½ pc., 18¹⁵⁄₁₆.. Venezuela, 2½ pc. 13⅛; Uitgest., £ 100, 3⅛.

ROTTERDAM *den 10 Julij.* Londen 2 maanden *f* 12. 05, kort *f* 12. 10.

AMSTERDAM *den 10 Julij.* TARWE tot hoogere prijzen met goeden handel; verkocht in Entr.: 130 ℔ Rijn *f* 253; in Cons.: 133 ℔ O. witbonte Poolsche *f* 318; 132 ℔ dito *f* 310; 128 ℔ N. bonte dito *f* 285, *f* 286; 126 ℔ dito *f* 273. — ROGGE beter gehouden en niet in omgegaan. — GERST wat aangenamer: 106 ℔ Old. Zomer *f* 103. — HAVER en BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD: op 9 vaten Olie te leveren: in Oct. en Nov. eerstk. £ 58. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* 36; Vlieg. *f* 37; 1 Sept. eerstk. *f* 35 a ⅜; 1 Oct., Nov. en Dec. eerstk. *f* 35; 1 Mei eerstk. *f* 35¼. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 33½; Vlieg. *f* [illegible]. — HENNEPOLIE: op 6 w. *f* 40½. — RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 52 a *f* 56. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 6½ a *f* 8½.

SCHIEDAM *den 10 Julij.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 13. 75 a [illegible]. Zonder de heffing.

De BURGEMEESTER der Stad *ROTTERDAM*, gezien art. 6, 7, 8, 9, 119 en 121 der Wet van den 4 Julij 1850 (*Staatsblad* n.° 37), regelende het Kiesregt en de benoeming van afgevaardigden tot Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, mitsgaders den rooster hunner aftreding; noodigt bij deze uit al de Ingezetenen dezer Stad, Nederlanders zijnde, den ouderdom van 23 jaren vervuld hebbende, minstens *f* 100 in de Directe belastingen, met inbegrip der Rijks opcenten, betalende en de overige vereischten bezittende tot het kiezen van Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de Provinciale Staten, om, voor zoo verre zij elders dan in deze Gemeente in de Directe Belastingen zijn aangeslagen, daarvan *ten allerspoedigste*, en wel uiterlijk vóór of op aanstaande *Saturdag den 13 Julij* 1850, te doen blijken door overlegging, ter Stedelijke Secretarie, van het Aanslagbiljet of wel van een Uittreksel uit de Kohieren der Directe Belastingen, en zulks ten einde in aanmerking te kunnen komen bij de opmaking der lijsten van dit Hoofdkiesdistrict, de personen aanwijzende, die tot het kiezen van Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de Provinciale Staten bevoegd zijn; komende ten deze alleen in aanmerking de Aanslagen in de *Personele Belasting* en het *Patentregt* over het Dienstjaar 18⅔ en van de *Grondbelasting* over 1850.

Rotterdam den 10 Julij 1850.

De Burgemeester voornoemd,
J. F. HOFFMAN.

***** SPAARBANK 1849—1850.**

Het BESTUUR der ROTTERDAMSCHE SPAARBANK heeft het genoegen zijnen Stadgenooten en inzonderheid haren Deelhebbers te berigten, dat door de Gecommitteerden uit het Bestuur des Rotterdamschen Departements der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* de Rekening der Spaarbank over het afgeloopen Bankjaar 1849—1850 is opgenomen en goedgekeurd.

Uit die Rekening blijkt, dat het kapitaal der Spaarbank, hetwelk ult.° April 1849 bedroeg . . . . . *f* 785,389. 20,
gedurende den loop van dit Bankjaar vermeerderd is
met de inlage der Deelhebbers, ten bedrage van 326,558. 92,
en met de renten van ult.° April 1849 tot ult.° April 1850 - 23,908. 56,

f 1135,856. 68,
terwijl gedurende hetzelfde tijdvak aan de Deelhebbers
is terug betaald . . . . . - 152,103, 45,

zoodat het kapitaal beloopt . . . . . - 983,753. 23.

Het getal Deelhebbers is tot 5915 geklommen, zijnde 818 meer dan op 30 April des vorigen jaars.

Wij hebben dit jaar dertienhonderd zeven nieuwe Boekjes uitgegeven; een getal ver overtreffende dat van eenig jaar; ook daaruit blijkt, dat het vroegere vertrouwen in onze Inrigting teruggekeerd is. Het is voor ons eene verblijdende uitkomst bij de vele zorgen en moeite, die de zoo belangrijke uitbreiding der Spaarbank in het afgeloopen jaar ons veroorzaakt, vooral omdat de som der inlage, berekend over het getal Deelhebbers, ons de overtuiging geeft, dat de inlagen geschieden door die klasse onzer Ingezetenen, waarvoor de Spaarbank opgerigt is en bestuurd wordt.

Bij zoo veel goeds moeten wij nogtans niet uit het oog verliezen, dat in een tijd, waarin in onze Stad zoo vele nieuwe werken worden daargesteld en de verdiensten der arbeidende klasse zoo belangrijk zijn, nog meer had kunnen gespaard worden.

Wij achten ons alzoo verpligt, om bij vernieuwing aan te dringen bij hen, die tot deze menschen in eenige betrekking staan, ons te willen ondersteunen en de spaarzaamheid bij hun volk aan te dringen.

Aanvankelijk hebben wij ons te verheugen over eene proeve, door Werkbazen genomen, die aan het Werkvolk in hunne dienst, in de plaats van het gewoon geschenk, bij de voltooijing van een of ander werk, in geld te geven, daarvan aan hen een Spaarbankboekje tot een gelijk bedrag hebben uitgereikt. Het is voor velen hunner eene aanmoediging geweest om de inlage te vergrooten, en zeer weinigen hebben de inlagen terug doen vragen.

Indien dit voorbeeld navolging mogt vinden, zou het sparen van hetgene de arbeidsman, vooral tegenwoordig in den zomer, boven zijne behoeften verdient, nog meer voortgang maken.

Wij vestigen daarop de aandacht der ondernemers van werken in onze Stad, die zoo zeer bevorderlijk kunnen zijn aan onze begeerte, om bij den ambachtsman het betrachten der spaarzaamheid meer en meer op te wekken.

Ons Medelid, de Heer E. P. de Mooijer, heeft gemeend, bij zijn veelvuldig verpligt afzijn uit deze Stad, als Bestuurder te moeten bedanken.

Onder een dankbaar gevoel voor het goede, door dit ons voormalig Medelid in zijne betrekking tot onze Spaarbank verrigt, is hem dit ook verleend, en in zijne plaats benoemd de Wel Edele Heer A. Th. van Casteel, die zich daartoe genegen heeft getoond en de werkzaamheden aanvaard.

De Heeren G. Obreen, N. M. van Beeftingh, A. L. Coenen en S. van der Willigen, die dit jaar zouden hebben moeten aftreden, zijn door het Bestuur des Departements op nieuw benoemd en hebben zich bereid verklaard hunnen tijd aan deze onze Inrigting ten beste te geven.

Aan ieder die invloed uitoefent op de Arbeidende Klasse, Zeelieden, Dienstbaren en anderen, voor wie de Spaarbank ingerigt is, zij zij bij voortduring aanbevolen; terwijl wij ons gaarne blijven verbinden, om, hoe uitgebreid de werkzaamheden ook zullen worden, belangeloos te blijven medewerken aan alles, wat haren welstand bevorderlijk wezen kan.

D. BURGER, *Voorzitter.*
R. A. MEES, *Penningmeester.*
A. J. MILDERS.
T. T. GLEICHMAN.
J. P. DE BIE.
H. WACHTER *Pz.*
W. T. GEVERS DEYNOOT.
D. DUNLOP.
J.B MEES.
A. VAN DER HOOP *Jz.*
G. OBREEN.
N. M. VAN BEEFTINGH.
A. L. COENEN.
S. VAN DER WILLIGEN.
A. T. VAN CASTEEL.
A. BAKKER, *Secretaris.*

Rotterdam
den 24 Junij 1850.

***** Bidstond voor Israël,**

op Vrijdag den 12 Julij 1850, des avonds ten 8 ure, in de **Groote Schotsche Kerk.** Voorganger de Wel Ed. Zeer Geleerde Heer **A. CAPADOSE.**

***** GEWONE VERGADERING** van het Departement *Rotterdam* der **Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen,*** op *Maandag den 15 Julij* 1850, des avonds ten 7 ure precies, in het Gebouw des Departements.

In deze Vergadering (die om gewigtige redenen vervroegd is) wordt geraadpleegd over de Punten van Beschrijving voor de Algemeene Vergadering, waaronder zeer belangrijke voorkomen; worden Afgevaardigden benoemd, enz.

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Lid en Secretaris.*

Mevrouw VAN OORDT, geboren Chabot, Mevrouw VAN HEEL, geboren de Wit, en Mevrouw HAVELAAR, geboren de Wit, betuigen bij deze haren welmeenenden dank, voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, welke zij hebben ontvangen tijdens het afsterven van haren Broeder en Aanbehuwden Broeder, den Wel Edel Achtbaren Heer J. J. CHABOT, den 20 Mei ll. overleden.

Voor de vele bewijzen van deelneming, bij het overlijden van zijn jongste Kindje betoond, betuigt de Ondergeteekende, mede namens zijne Echtgenoote, den hartelijksten dank.

Rotterdam
den 10 Julij 1850. J. J. VAN OOSTERZEE.

Voor de vele blijken van deelneming, mij bewezen bij het overlijden van mijne geliefde Echtgenoot, betuig ik, met mijne Kinderen en wederzijdsche Betrekkingen, den hartelijksten dank.

Rotterdam
den 10 Julij 1850. J. RIJSHOUWER.

Voor de bewijzen van deelneming, betoond na het overlijden van onzen waarden Broeder en Behuwdbroeder, A. FONTEYN, betuigen wij, ook namens zijne overige Betrekkingen, den hartelijksten dank.

Rotterdam
den 10 Julij 1850. B. BOOGAARS.
J. BOOGAARS,
Fonteyn.

Getrouwd
C. A. LEDEBOER
Rotterdam en
den 10 Julij 1850. S. C. KOLFF.

Heden beviel van een' ZOON E. C. P. Knowles, geliefde Echtgenoot van
Rotterdam C. L. RINGROSE, *Jr.*
den 5 Julij 1850.

Op den 8 Julij 1850 is, aan het Kralingsche Veer, in den ouderdom van ruim 72 jaren, aan verval van krachten overleden JOSUA DEKKERS, *Tuinman* aldaar.

Namens de Familie,
A. DEKKERS.

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, onze waarde Vader en Behuwdvader, J. VAN NAHUIS, in den ouderdom van ruim 70 jaren.

Rotterdam
den 9 Julij 1850. J. VAN NAHUIS,
uit aller naam.

Op uitdrukkelijke begeerte van den Overledene zullen geene teekenen van rouw worden aangenomen.

***** STOOMBOOTVAART OP SCHOTLAND,**
voor Passagiers en Goederen.

Naar **LEITH**, het Stoom-Schroefschip ***BORDER QUEEN,*** Kapitein ***George Thomson;*** vertrekt MORGEN 12 Julij, des morgens. Adres ten Kantore van *GEORGE LEVINGSTON* en van *J. A. HOUWENS.*

***** STOOMBOOTVAART TUSSCHEN**
ROTTERDAM EN HULL.

De gunstig bekende Stoombooten ***SEA-GULL,*** Kapitein ***Geo. Nickol,*** en ***EMERALD-ISLE,*** Kapit. ***R. M. Sawyer,*** vertrekken van **ROTTERDAM** naar **HULL** iederen Woensdag en Saturdag Morgen; van **HULL** naar **ROTTERDAM** iederen Woensdag en Saturdag Avond.

Adres J. B. CROL & Co., Rotterdam.
W. H. H. HUTCHINSON, Hull.

******* Bij W. C. DE VLETTER, Papierhandelaar, in *het Vergulde Spinnewiel,* op den hoek van den Houttuin, te Rotterdam, zijn de gerenommeerde **TANDMIDDELEN,** bereid door de *Gebroeders DENTZ, Tandmeesters van HH. MM. den Koning en de Koningin en van HH. KK. HH. den Prins van Oranje en Prins* Frederik *der Nederlanden, enz. enz.*, te bekomen, als: 1°, ***Parelwassching*** en ***Tand-Opiat,*** dienende om het Gebit te versterken, de Tanden en Kiezen te zuiveren en tot in den hoogsten ouderdom te conserveren, a *f* 2. 50; 2°, Veritabele ***Mondspoeling*** voor Scheurbuik, Blaauwschuit, Rhumatieke Pijnen in den Mond, en bijzonder tot het aangroeijen en versterken van het Tandvleesch, a *f* 3; 3°, ***Tand-Poeder,*** tot zuivering en witmaken der Tanden, a 50 *centen*; 4°, ***Poudre Dentifrique et Anti-Scorbutique,*** a *f* 2; 5°, ***Tand-Elixer,*** om de Tanden voor wit te maken, zonder het Glazuur te benadeelen, a *f* 1. 10; 6°, ***Eau-de-Blanchard,*** om Kies- en Tandpijn, uit zinkens voortkomende, te verdrijven, a *f* 1, 25, en 7°, ***Liqueur Philodontique,*** tot soigneren en witmaken der Tanden, a *f* 3. 50;
alle met Cachetten en Circulatren.

NB. Voornoemde **Tandmiddelen** zijn, tot dezelfde prijzen, te bekomen: te *Delft* bij B. Bruins, Boekverkooper; *Dordrecht* J. Veth, in Galanterien; *'s Hage* P. W. Sack, in Galanterien, Schoolstraat; *Leyden* W. Hoogenstraten, Confiturier, Botermarkt; *Alkmaar* Erven Sterk, Courantiers; *Arnhem* Tikkel, in Galanter.; *Middelburg* Gebr. Abrahams Courantiers; *Nijmegen* J. Strunck, in Galanter.; *Utrecht* Dekking, in Galanter., Oud Kerkhof, en te *Zutphen* bij **W. C. Mellink,** Boekverkooper.

******* De **Raad** der **Koninklijke Nederlandsche Yachtclub** maakt bekend, dat de **WEDSTRIJD** op de Rivier de Maas te Rotterdam, geheel volgens het vroeger geannonceerde Programma, zal plaats hebben op WOENSDAG den **24 JULIJ 1850.**

De **Inschrijving** geschiedt schriftelijk aan den Secretaris, tot 21 Julij 1850, of in Persoon of door Gemagtigden op Maandag 22 Julij 1850, van des morgens 11 tot 1 ure, in de *Stads-Herberg*, aan het Nieuwewerk.

De **Betaling** der **Inleggelden** tevens op Maandag 22 Julij 1850, van des morgens 11 tot 1 ure, ter plaatse bovengemeld.

De **Keuring** en **Meting** der **Vaartuigen** voor den Wedstrijd zal plaats hebben op Dingsdag 23 Julij, door eene daartoe bevoegde Commissie, wier uitspraak verbindend is, en de Vaartuigen daartoe gereed moeten liggen des morgens ten 9 ure in en bij de Haven van den Veerdam, op Katendrecht.

De **Loting** geschiedt in de *Stads-Herberg*, op Dingsdag 23 Julij 1850, des middags ten 12 ure, te beginnen voor de Zeil-Vaartuigen en vervolgens naar orde van het Programma.

De **Inschrijving** der **Vaartuigen**, die naar de Medailles wenschen mede te dingen, geschiedt schriftelijk aan den Secretaris, of in Persoon of door Gemagtigden op Maandag den 22 Julij 1850, van des morgens 11 tot 1 ure, in de *Stads-Herberg*, aan het Nieuwewerk.

De **Keuring** dier **Vaartuigen** zal plaats hebben **op Donderdag den 25 Julij 1850, en zullen de Vaartuigen** des morgens ten acht ure daartoe gereed moeten liggen in en nabij de Haven van den Veerdam, op Katendrecht.

Programma's zijn a 10 *Cents* te bekomen bij de Boekhandelaren *M. WIJT & ZONEN*, te Rotterdam, *J. C. VAN KESTEREN*, te Amsterdam; en *A. J. VAN WEELDEN*, te 's Gravenhage; terwijl de Reglementen en Voorwaarden met de Programma's gezamenlijk tegen 25 *Cents* bij gemelde Boekhandelaren zijn verkrijgbaar gesteld.

De Raad voornoemd,
P. H. TROMP, *Vice-President.*
JOOST VAN VOLLENHOVEN, *Secretaris.*

******* DIRECTEURS van het **Administratie-Kantoor** van **Hollandsche Fondsen,** gevestigd te Rotterdam, adverteren, dat van heden af de **COUPONS** 2½ pCt. hunner Administratie, verschenen 1 Julij 1850, zullen worden Betaald ten Kantore van de Heeren ***H. Mees & Zoonen,*** als mede bij de ***Associatie-Casse*** te Amsterdam; wordende door gemelde Heeren ***H. Mees & Zoonen*** mede Betaald de 2½ pCt. **COUPONS** van het Administratie-Kantoor van de Heeren *KETWICH & VOOMBERGH* en Wed. *W.M BORSKI*, te Amsterdam.

******* Wed. B. POLAK en Co. adverteren, dat ten hunnen Kantore, Bierhaven, hoek van de Wijnhaven, dagelijks gevaceerd wordt tot Betaling der **COUPONS,** verschenen 1 dezer, van **Certificaten** 2½ pCt. Werkelijke Schuld, uitgegeven door het Administratie-Kantoor van de Heeren *BRONDGEEST en ZOON c. s.*, te *Amsterdam* en *Utrecht.*

***** THEE.**

PAKHUISMEESTEREN van de **THEE** te Rotterdam geven aan de Belanghebbenden kennis, dat zij op heden de **THEE,** Aanvoer A.° 1849, gemerkt ***Schip Rotterdam,*** Kav. 1895 a 2096, staande in Entrepót, op het Pand *Ruyven*, wijk 1, n.° 512, aan de Scheepmakershaven, overbrengen naar het Pand in de Bierstraat, wijk 1, n.° 433.

Rotterdam den 10 Julij 1850.

DE ROB B. LAFFECTEUR,

welke alleen geautoriseerd is, geneest radikaal en in weinig tijds den Dauwworm (*Dartres*), de Kliergezwellen, de Pijnen, den Bloedvloed, Rhumatismus, Veneriek-Jicht, onlangs opgekomen Afvloed, of welke tegen den Kopahu en de Inspuitingen hardnekkig blijven; zoo ook de nieuwe en verouderde Venerieke Ziekten, en welke aan het Kwik, de Salsaparille en het Iodure van Potassium wederstaan.

Prospectus *gratis.* Prijs 8 en een halve Franc. — Te bekomen bij de voorname Apothekers.

******* Een JONG MENSCH, oud 20 jaren, kennende de Hollandsche, Duitsche, Fransche en Engelsche Talen, wenscht als **VOLONTAIR** op een **Koopmans-Kantoor** alhier geplaatst te worden. Adres letters **A Z,** *franco*, bij den Boekhandelaar *P. C. NEURDENBURG.*

******* Het BESTUUR van de **Openbare Burger-School,** die eerlang in den Houttuin alhier zal worden geopend, verlangt eenen **ONDERMEESTER,** van den *tweeden* of *derden* Rang, tegen een jaarlijksch Salaris van Tweehonderd Gulden, of hooger, naarmate der bekwaamheden. Men vervoege zich in persoon bij den Heer Mr. *G. MEES*, Az., wijk 3, n.° 402.

******* Tot **Assistentie** in een **Burger-Huisgezin** van twee Personen verlangt men eene **WEDUWE** zonder Kinderen, tusschen de 40 a 50 jaren oud, de Protestantsche Godsdienst belijdende. Adres ter Stads- en Kantoor-Drukkerij bij de Wed. *P. VAN WAESBERGE en ZOON*, in den Houttuin.

******* Een Ongehuwd PERSOON, van middelbare jaren en van de Hervormde Godsdienst, voorzien zijnde van goede getuigen als **Huisknecht,** biedt zich aan als **OPPASSER,** of voor eenig ander **WERK.** Adres aan het Bureau dezer Courant.

******* Door toeval met Augustus aanstaande ***TE HUUR***

een BENEDENHUIS,

waarin sedert verscheiden jaren de ***Spekslagerij*** met goed gevolg is uitgeoefend. Te bevragen Botersloot, wijk 9, n.° 537, bij de Klaversteeg.

******* *UIT DE HAND TE KOOP* eene geheel Nieuwe

PALISSANDERHOUTEN PIANINO,

groot 6⅘ Octaaf, uitmuntend van Toon en een zeer aangenamen Speelaard, voor welker Deugd 4 jaar wordt ingestaan. Adres te bevragen aan het Bureau dezer Courant.

Bij gebrek aan Spijsvertering en alle Maag- en Leverziekten neme men

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.

Een ieder die aan de bovengenoemde Ongesteldheden lijdende is behoorde zijne toevlugt tot de **Pillen** van ***Holloway*** te nemen, daar er geen Geneesmiddel bekend is, hetwelk met een zoo zeker gevolg ten deze werkt als dit. Deze Pillen versterken de Maag, vermeerderen den Eetlust, zuiveren het Bloed en werken heilzaam op de Lever. Ook voor elke Ongesteldheid in de Darmen zijn zij zeer aanbevelenswaardig; zij nemen de oorzaak der Ziekte weg en geven gezondheid en krachten weder. Zenuw-Hoofdpijnen en Neêrslagtigheid van Geest worden ook spoedig weggenomen door de **Pillen** van ***Holloway***.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **N. C. M. VAN SOMEREN BRAND**, Depôthouder te **Dordrecht**; aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; als mede te **Londen**, Strand, **244**, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de* ***prijzen*** *thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF..... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

*** *TE HUUR*

met primo November, een Net **BOVENHUIS**, in het midden der Buitenstad, een Vrolijk en Ruim Uitzigt hebbende. Adres bij H. T. HENDRIKSEN, Kantoor-Boekhandel, Hoogstraat, G, 62, te Rotterdam.

*** *TE KOOP*

eene Fraaije Nieuwe **VIGILANT**, 1 dito **CHARETTE AMERICAINE**, 1 **HITTEN-TENTWAGEN** en verdere **RIJTUIGEN** meer. Adres, *franco*, bij *J. S. LEHMANN*, Rijtuigfabrikant, Oostsingel alhier.

*** Het GEMEENTEBESTUUR van *NIEUW-BEIJERLAND* is voornemens, behoudens nadere approbatie, in het openbaar, bij inschrijving en opbod, ten Herberge van de Weduwe ***Pieter Schop*** aldaar, op Donderdag den 18 Julij 1850, des middags ten 12 ure, **aan te besteden:**

Het **BOUWEN** van een **SCHOOLLOCAAL** en **ONDERWIJZERSWONING**, aan het Gehucht *de Zuidzij*, tot de gemeente Nieuw-Beijerland behoorende; waarvan het **Bestek** en de **Voorwaarden** ter Secretarie dier Gemeente ter visie liggen; zullende op den dag der Aanbesteding aanwijzing in *loco* geschieden, van des morgens 9 tot 11 ure.

Burgemeester en Assessoren van Nieuw-Beijerland,
J. F. DE MEY MECIMA.
Ter ordonnantie van dezelve,
B. DE REGT.

*** De **ONROERENDE GOEDEREN**, bestaande in: 1°, een **Huis** en **Erve**, met **Kantoor**, staande en gelegen aan de noordzijde van den Houttuin te Rotterdam, wijk **11**, n.° 210, oud wijk L, n.° 203, en 2°, een **Buitenverblijf**, met **Heerenhuizing**, **Koepels**, **Tuin** en **Erve**, staande en gelegen in de Wafellaan, in Rubroek, gemeente Rotterdam, wijk **13**, n.s 347 en 348, oud wijk N, n.s 141, 142 en 143, laatstleden Donderdag door den Notaris *WENK*, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, geveild, zullen op HEDEN den 11 Julij 1850, des namiddags ten 4 ure, door voornoemden Notaris, ter zelfder plaatse, worden *Afgeslagen*.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notarissen *SANDER en PAATS*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, welke respectivelijk ten opzigte van de Percelen, waarvoor zulks wordt vereischt, behoorlijk zijn gemagtigd, zijn van meening op Woensdag den 24 Julij 1850, des namiddags ten vier ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade, in het openbaar te veilen en aan de meestbiedenden of eerstmijnenden te verkoopen:

N.° 1. Een hecht, sterk en zeer welgelegen **HUIS**, waarin sedert meer dan eene eeuw eene bijzonder beklante **Spekslagerij** is gedreven, welke alsnog met het beste succes wordt voortgezet, **BOVENHUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan den Kleinen Steiger, beoosten de Weezenbrug, te Rotterdam, in de Wijkverdeeling bekend oud wijk E, n.° 308, nieuw wijk 5, n.° 329, Kadaster sectie O, n.° 50. Aangeslagen over anno 1850 in de Grondbelasting op de som van *f* 42. 74. Zijnde geheel in eigen gebruik.

N.° 2. Een hecht, sterk en zeer wel gelegen **WINKELHUIS, KELDER** en **ERVE**, staande en gelegen naast het voorgaande, op den oosthoek van de Weezenstraat en aan de noordzijde van den Kleinen Steiger te Rotterdam, in de Wijkverdeeling bekend oud wijk E, n.° 307, nieuw wijk 5, n.° 348, Kadaster sectie O, n.° 49. Aangeslagen als voren op de som van *f* 42. 74. Het Winkelhuis is verhuurd voor *f* 500 's jaars, en is de Kelder in eigen gebruik.

N.° 3. Een hecht en sterk **PAND**, bestaande in PAKHUIS, ZOLDER, BOVENWONINGEN en ERVE, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Peperstraat, op den hoek van de Binnenvest, te Rotterdam, in de Wijkverdeeling bekend oud wijk E, n.° 61, nieuw wijk 5, n.° 71, Kadaster sectie I, n.° 891. Aangeslagen als voren op de som van *f* 29. 66. Het Pakhuis en de Zolder zijn in eigen gebruik, en de overige zes Percelen verhuurd te zamen voor *f* 286 's jaars.

Deze Percelen zullen eerst ieder separaat worden geveild en daarna in verschillende combinatien worden afgeslagen.

N.° 4. Een hecht, sterk en wel gelegen **HUIS**, waarin de **Mandenmakers-Affaire** wordt nitgeoefend, en **ERVE**, staande en gelegen aan de westzijde van de Eerste Lombardstraat te Rotterdam, in de Wijkverdeeling bekend oud wijk H, n.° 143, nieuw wijk 8, n.° 151, Kadaster sectie K, n.° 443. Aangeslagen als voren op de som van *f* 29. 70. Verhuurd tot 1 Mei 1851 voor *f* 275 in het jaar.

N.° 5. Drie hechte en sterke **HUISJES**, onder één Dak, en **ERVE**, staande en gelegen in den Pijpenbrandersgang, uitkomende in de Kalverstraat, te Rotterdam, in de Wijkverdeeling bekend oud wijk H, n.° 310, nieuw wijk 8, n.s 343, 344 en 345, Kadaster sectie K, n.s 121, 121 *bis* en 121 *bis* A. Aangeslagen als voren op de som van *f* 15. 09. Doende in drie Percelen aan Huur te zamen *f* 124. 80 's jaars. Te aanvaarden 1 November 1850.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van de gemelde Notarissen *SANDER en PAATS*, aan de Hoogstraat, wijk 10, n.° 80, en zullen de te veilen Panden twee dagen vóór en op den dag der veiling, van 10 tot 1 ure, kunnen worden bezigtigd, mits men ten opzigte van de Percelen N.s 1 en 2 voorzien zij van een Biljet, daartoe door een der voorn. Notarissen af te geven.

*** De Boekhandelaar W. EEKHOFF, te *Leeuwarden*, heeft uitgegeven:

I. ***ŒUVRES PHILOSOPHIQUES de FR. HEMSTERHUIS.*** *Nouvelle édition, augmentée de plusieurs pièces inédites et d'une étude sur l'Auteur et sa Philosophie, par* ***L. S. P. Meyboom,*** *avec Planches, Vignettes et Portrait, vol. III..* *f* 2. 50.
De drie deelen kompleet..... - 7. 50.

Het derde deel is voor de bezitters van vorige uitgaven apart te bekomen onder den titel van ***SUPPLÉMENT aux ŒUVRES PHILOSOPHIQUES de FR. HEMSTERHUIS,*** *avec Portrait, à f* 2. 50.
Het Portret op groot papier apart..... - 0. 60.

II. **DE TOGT NAAR AMELAND.** Januarij 1850. *Een Dichterlijk Verhaal, door* ***H. VAN BERKUM,*** *Predikant te Stiens*..... *f* 0. 30.

Daar deze verschrikkelijke Togt en wondervolle behoudenis nog in aller geheugen is, zoo zal dit schoone Vers zeker met veel belangstelling gelezen worden.

*** *En vente chez H. T. HENDRIKSEN, Hoogstraat, à Rotterdam, et chez les HÉRITIERS DOORMAN, à la Haye:*

LA PRÉSERVATION
PERSONNELLE

(33e édition, traduction en français), avec 40 gravures coloriées. — Prix 5 fr., sous enveloppe.

Traité médical sur le mariage et ses secrets désordres, sur les infirmités de la jeunesse et de l'âge mûr, résultats ordinaires des premières années de la vie qui tendent à détruire toute l'énergie physique et mentale, toute passion, enfin tous les attributs de la virilité; illustré de 40 figures coloriées, sur l'anatomie, la physiologie et les maladies des organes de la génération, expliquant clairement leurs structures, usages et fonctions, et les déplorables effets produits sur eux par l'onanisme, les excès etc., avec les observations pratiques sur les habitudes secrètes des collèges, la faiblesse nerveuse, la syphilis, le rétrécissement de l'urètre, les indigestions, l'hypocondrie, la folie, les éruptions, les rhumatismes, la phthisie etc., par le Docteur Samuel La'mert, *médecin consultant, 37, Bedford-square, à Londres.*

Il serait à souhaiter que les parents et chefs de famille, les surveillants et directeurs d'institutions publiques et les ministres de la réligion surtout se procurassent cet excellent livre; ils empêcheraient par de sages avertissements donnés à tems, le progrès d'une triste habitude chez des jeunes gens qui, une fois abandonnés à sa fatale influence, perdent la conscience du danger et marchent à la mort à pas de géant.

Du même auteur également en vente:

LA SCIENCE DE LA VIE,
ou COMMENT IL FAUT VIVRE et POURQUOI IL FAUT VIVRE.

Un beau volume in 18, *orné de planches et d'un superbe portrait de* l'Auteur. — *Prix* 4 francs. — *Cet indispensable livre est le complément de la* PRÉSERVATION PERSONNELLE.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur!

Veroorloof mij eenige woorden te zeggen over eene uitspraak van den Heer *van Rijckevorsel* in de zitting der Tweede Kamer van 4 dezer, opgenomen in het voorlaatste Nommer der *Rotterdamsche Courant*.

Nooit hadden de Voorstanders eener Enquête in zaken der Scheepvaartwetten een treffender bewijs kunnen leveren der noodzakelijkheid van een onderzoek in dien vorm, dan door die eenzijdige voorstelling dezer zaak door gemelden Spreker is geschied. — Voor eene Commissie *ad hoc* ware gebleken: dat *die enkele proef* der onjuistheid der ministerieele lijsten, aangaande den Scheepsbouw, volstrekt niets met de ongegrondheid der beweringen der Kamer van Koophandel te Rotterdam, door de Adressanten bedoeld, en waaromtrent zij geheel andersoortige bewijzen bezitten, te maken had; — dat sjouwerloon en commissie niet moeten betaald worden, waar een schip zeilklaar geleverd wordt; — dat de eerste Hamburgsche Huizen hunne *first-rate* schepen in Mecklenburgsche havens van het puike Oderhout doen bouwen, en aldaar steeds gelegenheid is voor eene geringe retributie het opzigt van eenen onpartijdigen deskundigen bij den bouw te verkrijgen; — dat voordeelen eener bevrachting van daar op hier steeds te bekomen zijn, en dat om die reden ook gedurig schepen in ballast derwaarts gaan, zoo als wereldbekend is, en de heer *van Rijckevorsel* als oud graanhandelaar zeer goed weet; — dat, als men de 3 %, minstens, grootere capaciteit van het Rostocker schip niet enkel pro memorie had aangevoerd, zoo als ook de 4000 mark verschil, tusschen aanbod en koop; — dat, als men verder in aanslag had gebragt het verschil der provisien tusschen ginds en hier, en tusschen koper en metaal, beiden ten voordeele van het Rostocker schip; dat alsdan op de 18 % nog minstens 10 % ten voordeele van den bouw in de Oost Zee ware gekomen, hetgeen op *f* 77,499 zoude maken *f* 21,699.

Eenige *duizend gulden*, zeide de Heer *van Rijckevorsel*. — De Heer *van Rijckevorsel* was niet *op* de hoogte om het door hem zoo *uit* de hoogte behandeld problema op te lossen, en geen wonder dat de Engelsche Enquête hem in het duister heeft gelaten.

De dissentieerende Leden der Kamer van Koophandel hebben als voorzigtige en verstandige mannen gehandeld, door hunne bewijzen niet aan eene beoordeeling van dien aard te onderwerpen.

Bij eene Enquête ware waarschijnlijk verder gebleken, dat het hier betrokkene Rotterdamsche schip van 367 ton, hebbende gekost, gereed om in zee te zeilen, *f* 77,499, volgens authentique opgave, een en hetzelfde is, door den Minister in zijnen staat den 16 Mei onder de rubriek *volle kosten* met *f* 69,274. 34 gesteld.

Er bestaan redenen om te gelooven, dat de hoogachtings- en geloofwaardige hand, waarvan de Minister bij die gelegenheid spreekt, als hebbende hem die opgaven bezorgd, aan den Heer *van Rijckevorsel* niet onbekend is; vermoedelijk heeft de Minister ook uit gelijke bron geput: dat de kosten van victualisering voor eene O. I. reis gemiddeld van *f* 8,000 tot *f* 10,000 bedragen, of 5 a 6 %.

Als men nu aanneemt, dat aan grootere behoefte in den regel tot minderen prijs te voldoen is, zoo brengt dat (a 5 %) een Oost-Indievaarder gemiddeld op *f* 200,000 — eene aardige som voorwaar.

Eene Enquête zou nog meer *feiten* van dien aard aan het licht gebragt hebben; dat zijn *die* cijfers die niets bewijzen of het tegendeel. — Eene Enquête zou bewezen hebben, dat al hetgene de Heer *van Rijckevorsel* tot aanprijzing van zijn stelsel in de zitting van 29 Junij heeft voorgebragt, en door de meerderheid bewonderd is, bitter weinig realiteit bevat; zoo als b. v. dat die bevrachtingen in Engeland verkregen bijna uitsluitend kolentransporten zijn, en er zou zwart op wit bewezen geworden zijn bij eene Enquête, dat die vrachten hoogstens voor boekhouders van schepen aanneembaar zijn kunnen, maar niet voor Aandeelhebbers; want deze zullen toch wel geen genoegen kunnen nemen met 5 % van het kapitaal op eene reis van zes maanden; waarvan nog interest, onkosten in de haven van lossing en slijtage gedurende dien tijd, moeten afgetrokken worden?

Bij eene Enquête ware ook gebleken, dat onze Scheepvaart waarachtig voordeelige transatlantische reizen, in aanzienlijk getal, aan Tractaten te danken heeft, waarin door de Scheepvaartwetten geene veranderingen ten voordeele gemaakt worden.

De Heer *van Rijckevorsel* voorspelt, dat het nagestacht de Scheepvaartwetten zal zegenen. — Volgens onze nederige opinie zullen onze Nakomelingen met verbazing hooren gewagen van eenen overigens ijverigen President eener Kamer van Koophandel en een Gedeputeerde bij de Staten-Generaal, door de tweede koopstad van Nederland gezonden, die gezegd heeft, een vijand te zijn van door cijfers gestaafde feiten en van grondig onderzoek bij eene zulke levenskwestie voor den handel, verlangd onder anderen door aanzienlijke handelhuizen, representerende voor Amsterdam en Rotterdam nagenoeg drie vierden der lastage van de respective koopvaardijvloten. — Met even zoo groote verbazing zal het nageslacht hooren van eenen Minister van Financien, die nog winstgevende takken van volksbestaan van het grootste gewigt in alle opzigten, tot de vuurproef der vreemde universele concurrentie veroordeelt, in het vooruitzigt der door Z. Exc. als onvermijdelijk verklaarde Income taxe.

Waarlijk, onwillekeurig denkt men hierbij aan den Franschen tandmeester, die bij den brand het porselein op straat wierp, om het te redden.

VERUS.

..... 7 Julij 1850.

Aan de Redactie van de Rotterdamsche Courant.

Mijnheer de Redacteur!

Voor en aleer ik T. v. G. op alle zijne stellingen verkies te antwoorden is het noodig om af te wachten of Z. Exc. de Minister van Eeredienst wijzigingen in zijne missive van 14 junij ll. zal maken. Vooreerst zal ik mij bij het onderstaande bepalen.

De additionele artikelen der nieuwe Grondwet, en ook de missive van den vorigen Minister, den heer *van Heemstra*, in dato 29 januarij 1849, bepalen, dat alle autoriteiten, wetten en verordeningen blijven bestaan tot dat zij door nieuwe vervangen worden. En dat zal waarschijnlijk de bedoeling zijn van Z. Exc., dat het orgaan van het Kerkgenootschap wettig is, deels uit kerkeraden en deels uit gekozenen.

De tegenwoordige Hoofd-Commissie over de zaken der Israëlieten kan niet gelijk gesteld worden met de oude Tweede Kamer der Staten-Generaal, die zelf de wetten heeft gemaakt en maken kon, om haar bestaan te doen ophouden, en eene nieuwe Kamer in het leven te roepen, zoo veel magt heeft de Hoofd-Commissie niet. Had zij zich dan moeten bedanken en Nederland zonder Israëlitisch Hoofd-Kerkbestuur laten? Zulks zal toch wel niemand verkiezen, als alleen eene partij die gaarne de zaken nog meer in de war zoude willen hebben, zoodat wegens gemelde oorzaken het zeer wel mogelijk is, dat Z. Exc. geoordeeld heeft, bij de vergadering der 25 leden, van de tegenwoordig nog fungerende Kerkeraden 12 daarbij te nemen, om alsdan *in die vergadering* te beslissen tot benoeming van eene *nieuwe Hoofd-Commissie*, wier leden men hoopt dat, op voordragt, door Zijne Majesteit uit alle Provincien van het Rijk zullen genomen worden. En hiermede zal dan het geroep en het geschrijf over de oude Hoofd-Commissie een einde nemen.

Daar zullen er toch wel eenige bij de Kerkeraden zijn die het goed met de Israëlieten meenen, om hun algemeen belang te behartigen, en den algemeenen wensch om eene nieuwe Hoofd-Commissie te benoemen te bevorderen? Laat men dan ook die nieuwe Hoofd-Commissie een anderen naam geven, en haar **Nederlandsch Israëlitisch Opper-Kerkbestuur** noemen.

Steller dezes is niet ingenomen voor de Hoofd-Commissie, veel minder voor eenig Kerkbestuur, dat alleen om te regeren zichzelven hoog in de kerkelijke bijdrage stelt, zonder verder iets over te hebben om in hunne gemeente een bekwamen Godsdienstigen onderwijzer voor de jeugd daar te stellen. Steller dezes is nooit bij het Kerkbestuur benoemd geweest, heeft nooit geen proces gehad dat p. m. *f* 1000 heeft gekost, om eenige centen meer in kerkelijke bijdrage te betalen of om benoemd te willen zijn, en heeft derhalve ook aan niemand een present van *f* 600 gegeven, zoo als T. v. G. zich uitdrukt, evenwel wil hij gaarne tot het goede medewerken. Dit zou dan te zamen genomen *f* 1600 zijn, a 4½ pCt. 's jaars is *f* 72. Met *f* 72 kon men jaarlijks aan zijne gemeente veel goed doen zullen zulken weder benoemd worden?

Wat nu den census betreft, zoo het al voor eene Hoofd-Synagoge mogelijk is, is het onmogelijk voor de gemeenten der Ring-Synagogen en Bijkerken om een census daar te stellen, en Z. Exc. heeft wel gedaan, aan ieder mannelijk lid, die contribueert, het regt tot de kiezing te laten.

Wanneer de Hoofd-Synagogen zich er op toeleggen om hunne regten te doen gelden, even zoo is het gesteld met de Ring-Synagogen en Bijkerken, die ook op alles hun regt kunnen doen gelden, en met overleg aan Z. Exc. vragen, of aan de vergadering der 25 leden naar 's Hage opzenden, hetgeen tot nut voor hunne Gemeente dienstig is.

Het spreekwoord dat T. v. G. op Amsterdam heeft toegepast, had hij als Israëliet wel kunnen achterwege laten of daarvoor iets anders in de plaats stellen. Men kan *toch* een vriend van alle Gezindheden zijn en achting voor alle brave menschen overhebben. Ik meen daarvoor bij de onpartijdige geachte Redactie van deze Courant bekend te zijn, zonder dat ik het noodig oordeel om mij aan T. v. G. bekend te maken. Iets wil ik hem zeggen, de letters NB.n beduiden *Noord-Brabander*.

Is de Redactie andermaal zoo vriendelijk het bovenstaande in hare geachte Courant te plaatsen, dan zal het aan vele Israëlieten en aan mij hoogst aangenaam zijn.

Met de meeste achting noem ik mij

EEN ISRAËLIET NB.n

Aan de Redactie van de Rotterdamsche Courant. (*)

Ik kom met een paar woorden u eene grove dwaling onder het oog brengen; — en ik meen, dat een publiek orgaan, welke kleur het ook hebbe, hulde aan de waarheid verschuldigd is.

Bijna zou ik u dank zeggen, dat gij in uw N.° van 2 dezer het Programma der Democratische Vereeniging aan uwe lezers hebt medegedeeld, ware het niet, dat gij aan het slot eenige woorden plaatstet, die niet getrouw zeggen, of gij *voor* of *tegen* die vereeniging gestemd zijt; — of gij de mannen, daar genoemd en waartoe ik de eer heb te behooren, gezind of vijandig zijt; — ik maak dus eene veronderstelling: »*gij bespot en de zaak en de personen!*" In dit geval zijt gij onhandig, want dit te doen met de wapenen, die uwe *dwaling* in het helderst daglicht stellen, is minder dan bekwaam; — deze dwaling ligt in het volgende: men meldt mij, dat gij zegt, ziedaar nu de mannen, die Nederland zullen redden; — en art. 1 van het Programma zegt u duidelijk, *dat wij het volk als OPPERMAGT erkennen!* Zou ik moeten denken, dat uw eenkele doel is geweest, om door *minachting* der personen aan den dag te leggen, de zaak een belagchelijk aanzien te geven! maar, dan zou het wijzer geweest zijn, dit te doen zonder het Programma geheel op te nemen, want dit zal tegen u getuigen; — of is het te veronderstellen, dat uwe christelijke lezers minder ongunstig over het Programma zouden oordeelen, indien graven of baronnen, indien mannen met tonnen gouds beladen of met ridderorden op de borst zich als de zamenstellers hadden doen kennen? Zoude ik mijne stad- en landgenooten onder zulke christenen moeten rangschikken, die het verachten der aardsche goederen van hunne jeugd af *geleerd* hebbende, er in rijperen leeftijd eene weegschaal van zouden maken, om de mannen te beoordeelen die, zoo als de stichter des christendoms leerde, de armen, de noodlijdenden steeds gedachtig, de zaak des volks op zich nemen? Ik kan het maar niet denken. Ik stel meer vertrouwen in het volk, in uwe lezers dan in uw blad.

Echter moet ik bij u, mijn heer, een vooruitgang erkennen: toen na 1838 ik u herhaaldelijk de zaak van het Afschaffings-Genootschap schriftelijk aanbeval, *zweegt* gij zoowel als Dominé *Huydecoper* en zoo vele anderen, die thans ijverige voorstanders zijn geworden en *die* zaak des volks, waarover ik mijn laatste woord nog niet gezegd heb, over geheel Nederland hebben helpen verspreiden; — het *oorspronkelijke* Afschaffings-Genootschap had ten doel de vestiging eener krachtvolle Demokratische Vereeniging; — de tijd breekt aan, waarop ik zulks zal kunnen bewijzen; als onze volksvergaderingen verrijzen hoop ik aan te wijzen, dat mannen als een *Stuart* te Velzen die zaak des volks opzettelijk hebben trachten te smoren; — dat anderen, zoo als *Eskuys*, de zaak voor de helft verraden of verkocht hebben; in het kort, ik zal afrekening houden en allen noemen, die en de zaak en mij in minachting hebben gebragt, omdat de demokratische rigting zigtbaar was, vooral in de geschriften; daaraan was welligt ook uw vroeger stilzwijgen toe te schrijven; — maar, thans hebt gij niet gaarzeld, om het Programma publiek te maken; dat is een vooruitgang, dien gij, ondanks uwen *ouden* geest, in een tiental jaren hebt volbragt; door die medewerking, hoedanig ook gemeend, is er toch meer kans dan in 1838 dat in minder tijd de Democratische Vereeniging zich uitbreide. Het Afschaffings-Genootschap, (en mijne lezers gelieven zich aan dat woord te gewennen; — het beteekent *Democratische Vereeniging*) het Afschaffings-Genootschap is reeds over Nederland verspreid en wordt *thans* door mannen gehuldigd, die ons en onze zaak, die het Programma bespotten; — *vira bien qui vira le dernier*. Wanneer het afgesneden deel, hetwelk in de Demokratische Vereeniging geheel ligt opgesloten, verwezenlijkt wordt; — wanneer het volk *arbeid* en *brood* krijgt, dan zult gij, mijn heer de Redacteur, onze zaak nog krachtdadiger ondersteunen; — hiervan houd ik mij verzekerd, en daarom ben ik van gevoelen, dat het uw pligt is, deze regelen in uw blad op te nemen.

Rotterdam 3 *Julij* 1850. G. W. VAN DER VOO.

(*) Wij wilden dit schrijven (gedagteekend 3 Julij, maar eerst 8 Julij ontvangen) niet aan onze lezers onthouden, ofschoon wij erkennen dat de inhoud daarvan ons niet overal even duidelijk is. De achtingwaardige en welwillende mannen, welke door den inzender in een min gunstig daglicht schijnen geplaatst te worden, zullen zich aan de opneming wel niet ergeren. *De Redactie.*

Te *Rotterdam*, bij JAN ARRENBERG & Co.